

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

سایت گزارشگران
۱۵ دسمبر ۲۰۱۷

از مصاحبه های کارگری گزارشگران
جنبش کارگری در ایران: ضعف ها و قوت ها
مصاحبه با احسان ثابت

بدرستی حاکمان و مدافعان سرمایه آگاهند که تضاد کار و رنج و زحمت با سرمایه اشتهای ناپذیر است و میدانند که اگر طبقه رنج و کارگر سازمان یافته عمل کند با دیگر جنبش های اجتماعی پیوند خورده و در نهایت ماشین سیستم سرکوب سرمایه را در هم خواهد کوبید ، این حرکت انقلابی کارگری را در سایر کشورها شاهد بودن و از تجربیات تاریخی درس گرفته اند تنها راه کنترل این نیروی عظیم کار و تولید سرمایه فقط سرکوب و وحشیانه با تمام خشونت است که چرخ انقلاب را کندتر کرده یا برای مدتی عقب خواهد انداخت ، این خصلت و جود سیستم سرمایه است که نهادینه شده و انتظار دیگری هم نیست ، ولی باید به دنبال راه حل اصولی گشت که چگونه این سیستم را به عقب نشینی واداشت

*****

دستگیری دوباره محمود صالحی فعال کارگری شناخته شده که سالیان دراز رنج و محرومیت و زندان و شکنجه را بر دوش کشید تا از حقوق محرومان و هم زنجیران خود دفاع کند، انگیزه این مصاحبههاست. روشنی افکندن بر نقاط کور و ضعف های جنبش میلیونی کارگران ایران برای دستیابی به ابتدائی ترین حقوق انسانی خویش دلیل این تلاش اندک و نظرخواهی از فعالین کارگری و سیاسی از سوی گزارشگران است.

موج اعتراضات کارگری به بی عدالتی های موجود سالهاست بشکل فزاینده در جریان است. گاه همانند آتشفشان در مکانهای تولیدی و خدماتی غلیان میکند و فضای خبری و رسانه ای را بخود تعلق میدهد. زنجیر فقر و ستم نظام سرمایه داری برپایشان و بار گران تورم و هزینه های زندگی روزمر را بر کرده خویش میکشند. ظلم و تعدی و بی حرمتی به آنان از سوی مسئولین حاکم بدون مرز ادامه و جریان دارد. در این میان اما فعالان و نمایندگان کارگران بیش از همه

در تیررس نابکاران و دشمنان کارگران و زحمتکشان قرار دارند. کارگران معترض به این بی عدالتی ها را می کشند. شلاق میزنند. به زندان می افکنند. شکنجه می کنند. اسیران زندانی را می کشند. محکوم به مرگ خاموش می کنند. آنان را بیکار و از حق زندگی شرافتمندانه محروم می کنند. صدای اعتراض و شکایات آنها در فضای خبری سرمایه زده داخل کشور بندرت بگوش کسی میرسد. همبستگی بین المللی کارگران خارج از کشور با کارگران ایران اگر چه قدرتمند است اما با بی اعتنائی مطلق دست اندرکاران حکومتی مواجه است. برآستی برون رفت از این وضعیت چگونه میتواند باشد؟ هم از اینرو با فعالین کارگری و سیاسی مصاحبه میکنیم.

پاسخ احسان ثابت (فعال کارگری و عضو اتحادیه کارگری یونیفور در کانادا) به پرسش های سایت گزارشگران

****

گزارشگران: همچنانکه اشاره کردیم انگیزه این مصاحبهها، دستگیری محمود صالحی است. به این مناسبت ما به بررسی جنبش کارگری میپردازیم. اما و خوشبختانه در این فاصله محمود صالحی آزاد شد. خواستم ابتدا در مورد آزادی محمود صالحی و تلاشهایی که در این مورد شد، نظرتان را بپرسم.

احسان ثابت: معضل سرمایه داری جمهوری اسلامی باعث ایجاد فقر و بیکاری طبقه میلیونی کارگران ایران شده. که جنبش کارگری ایران طی گذشت چهار دهه از عمر ننگین ج اسلامی، در بدترین شرایط امنیتی- اقتصادی - سیاسی - و سرکوب، بدون رهبری و تشکل منسجم، جنبشهای خودجوش کارگران، با دستمزدهای زیر خط فقر با افت و خیزها، این جنبش را به پیش برده.

این جنبش همانند سایر جنبشها، جنبش معلمان - پرستاران - دانشجویان و زنان بطور متوسط روزانه چندین اعتراض و اعتصاب، بزرگ و کوچک را در سطح کشور تجربه کرده. البته هزینه های جبران ناپذیری را هم متحمل شده، با زندگی در فقر و فلاکت و از دست دادن زمان و فرصتهای مناسب در جهت رشد و شکوفایی استعدادها نرفته کارگران و خانواده هایشان در اثر فقر اقتصادی. یا هزینه های جانی که به هیچ عنوان قابل جبران نیست، همانند کشتن کارگران پیشرو مثل ستار بهشتی - کورش بخشنده - اسانلو - شاهرخ زمانی. یا با بی توجهی عمد به سلامت زندانیان، باعث بیماری و مرگ اگر پیشرو کارگری محمد جراحی شد، که تک تک این عزیزان با ارمانهای بزرگ، قادر بودند گردانی از طبقه کارگر را سازماندهی کرده و با سیستم سرمایه داری ج اسلامی در جهت تحقق مطالبات و حقوق کارگران مبارزه کنند. اما در دل این جنبش پیشگامان آگاه و خستگی ناپذیری همچون بهنام ابراهیم زاده و محمود صالحی - رضا شهابی - داود رضوی - جعفر عظیم زاده و دیگر کارگران ابدیده شده و تجربه کسب کردن که این دستاورد بزرگیست، این پیشگامان کارگری بدون شک آگاهی طبقاتی خود را صرف سازماندهی کارگران و زحمتکشان کرده تا مبارزات پراکنده طبقه زحمتکش را متشکل و منسجم و سراسری سازند. و راه زنده یادان شاهرخ زمانی و محمد جراحی، نمونه کارگران آگاه و پیشتاز، سوسیالیست را ادامه داده و جنبش همه مزد بگیران، مانند جنبشهای معلمان - پرستاران - دانشجویان را بهم پیوند بزنند. یا ابدیده شدن پیشروان کارگری در کوران مبارزات طبقاتی جاری که سابقه طولانی دارد. ضروریست که تشکیلات صنفی کارگران مثل اتحادیه ها را بوجود آورند. که خود سندیکاها پیش زمینه است برای سازماندهی جنبش مطالبات طبقه کارگر و مزد بگیر. پیشروان این طبقه تشکیلات سیاسی و خودگردان دمکراتیک و مستقل کارگری را بوجود آورند تا نقش رهبری مبارزات طبقاتی را خود کارگران بر عهده گرفته و منافع جنبش کارگری را سرلوحه خود قرار داده و جنبش را به پیش برند.

البته نقطه ضعف هایی هم در جنبش بوده و هست، افسارگسیختگی ماشین سر کوب ج اسلامی که اجازه نداده و نمی دهد

کارگران ایران فواید وجود تشکل و مبارزه متشکل را تجربه کنند ، فرهنگ بی اعتمادی که رژیم در کل جامعه ، ویل اخص در بین طبقه کارگر و زحمتکشان بوجود آورده تا منافع حکومت را حفظ کند بعنوان عامل موثر ، پراکندگی میتوان نام برد . البته ان بخش از خود فعالین هم که مبارزات کارگری را فقط صنفی می بینند و در ان جهت بدون الترناٹیو سیاسی جایگزین حرکت میکنند نقش بزرگی در فرقه گرایی دارند . بدون آگاهی از اینکه مبارزه صنفی در جهت کسب مطالبات کارگران بدون مبارزه سیاسی ره بجایی نخواهد برد این همان چیزست که سرمایه داری دامن میزنه و شاهد ان در دیگر جوامع جهان هستیم.

ضربه مهلک یکی از رهبران سندیکای کارگری منصور اسانلو : نظام سرمایه داری جمهوری اسلامی و حامیان ان در خارج کشور با آگاهی کامل از فقر و فلاکت موجود در ایران و رشد مبارزات کارگران و زحمتکشان ، میدانند که این بزرگترین نیروی تغییر و ساختار شکن در ایران در حال بر خواستن است ، لذا برای حفظ نظام ومنحرف کردن جنبش کارگری، و بی اعتمادی بین کارگران از افرادی مثل منصور اسانلو استفاده میکنند که یکی از رهبران جنبش کارگری بود ، و به رغم همه مبارزات و اعتبارش در جنبش کارگری و کشته شدن برادرش در زندان توسط ج اسلامی . که پس از خروج از ایران به کمپ بورژوازی پیوست، و صدمه بزرگی به اعتماد جنبش کارگری و پیشروان ان زد، باید هوشیار عمل کرد .

فرقه گرایی در جنبش کارگری : سکتاریسم و منافع فردی ، گروهی ، سازمانی ، بعنوان موریانه های درون طبقاتی از دیگر ضعفهای این جنبش بوده وهست .

فقدان تشکل و وحدت بعنوان اساسی ترین فاکتور ضعف جنبش کارگری ایران : در این قسمت مجبورم عین نوشته های زنده یاد شاهرخ زمانی را بنویسم . دشمن طی دویست سال گذشته از مبارزات میان دو طبقه تجربه کرده که مبارزات پراکنده و بدون برنامه مشخص انقلابی و بدون سازماندهی سراسری هر چقدر هم گسترده و شدت داشته باشد نه تنها هیچ پیروزی را بدست نمی آورد بلکه باعث یاس و نا امیدی طبقه کارگر میشود . به همین دلیل است که دولتهای سرمایه داری حتی درست در زمانیکه اعتراضات کارگری در خیابانها ادامه دارد بدون ترس و واهمه همچنان به طرحهای ضد کارگری خود اعتقاد ادامه میدهند و حتی به شدت انها می افزایند ، چون از مبارزات خیابانی کارگران با چنین حالت پراکنده و بدون تشکیلات هیچ ترس و واهمه ای ندارد . از یک اعتصاب کوچک سازمانیافته در محل کار بیشتر واهمه دارند تا مبارزه گسترده خیابانی . من اعتقاد دارم ان چیزیکه سرمایه داری نگران است و میترسد ، متشکل شدن کارگران و سازماندهی در جهت همبستگی طبقاتی و سراسری کردن مبارزات این طبقه است یعنی وحدت و تشکیلات . باید بپذیریم که سرمایه داری و دولت محبوبش جمهوری اسلامی وظیفه طبقاتی خود را برای حفظ منافع طبقاتی خود از طریق سرکوب سیستماتیک و عریان وحشیانه انجام میدهد . تنها راه جلوگیری از سرکوب ، یافتن راه حلهای جدید متشکل شدن منطبق بااصول و گسترش ان در تمامی سطوح طبقه کارگر و مزدبگیران و افشای هر چه گسترده تر ابزارها و عوامل سرکوب است .

نا باوری طبقه کارگر از توان و پتانسیل نهفته در خود :

اگر جنبش کارگری ایران به نیروی بالقوه خود باور داشته باشد و بپذیرد که نیروی مولد و گرداننده اقتصاد ورشکسته ایران است من اعتقاد دارم به همبستگی طبقاتی خواهد رسید و دگرگونی ایجاد خواهد کرد.

عدم همبستگی جنبش طبقه کارگر ایران با جنبش جهانی طبقه کارگری:

امروزه با جهانی شدن سرمایه که سرمایه داری تصمیمات ضد کارگری جهانی میگیرد لازم است که جنبش کارگری ایران هم با همبستگی جنبش کارگری جهانی بتواند به شکل فرامرزی عمل کرده و از تجربیات دیگر کارگران جهان

استفاده کرده و در جهت منافع مشترک کارگران جهان همسو عمل کنند. اما جنبش کارگری جهان و ایران از این مسئله مهم فاصله زیادی دارد. با سرکوب و محدودیتهایی که در ایران وجود دارد این وظیفه فعالین کارگری و مدافعین کارگری چپ خارج کشور می باشد بطور متداوم و پیوسته به عنوان صدای سوم مسائل کارگران ایران را در کشورهای مختلف به زبان محلی نه فارسی به گوش اتحادیه ها و افکار عمومی برسانند و از آنان کمکهای لازمه و حمایت و همبستگی بین المللی از کارگران ایران را جلب کنند.

در مجموع من معتقدم اگر واقع بینانه به جنبش کارگری ایران با شرایط اختناق و سرکوب داخل کشور نگاه کنیم نه بیرون گود نشسته و بگیم لنگش کن، جنبش خوب عمل کرده، از دید من فاکتور بسیار مهمی که بدست آورده آگاهی و رشد بلوغ سیاسی طبقاتی است که با برطرف کردن ضعفها و حرکت سازمان یافته در آینده میتونه شاهد پیروزیهای چشمگیری باشد.

گزارشگران: از حکومت عدل علی گفته میشد و اینکه رهبران جمهوری اسلامی میخواستند دست پینه بسته کارگران را ببوسند و در گذر تاریخچه این حکومت دیدیم که چه بر سر کارگران و زحمتکشان رفت. هر جا اعتراضی هست نیروهای ضد شورش بسرعت در برابر شریف ترین انسانهای کشورمان صف میبندند و در اندیشه سرکوب وحشیانه آنها هستند و از هیچ جنایتی ابا ندارند. ریشه اینهمه خصومت و خشونت چیست؟

احسان ثابت: اگر طبقاتی به مسائل نگاه کنیم حکومت عدل علی و جمهوری اسلامی بر خواسته از سیستم سرمایه است و حافظ منافع طبقه سرمایه دار و سرمایه بوده و هست، لذا انتظار بوسه به دست پینه بسته کارگران و تولید کنندگان سرمایه یک شعار و مردم فریب بیش نیست، از بدو تولد سرمایه و کار، تضاد اشتهای ناپذیر کار و سرمایه شکل گرفت هر دوی این طبقه خواسته ها و منافع طبقاتی مشخصی دارند. لذا دولت جمهوری اسلامی که حافظ سرمایه داریست و سرکوب وحشیانه به هر شکل ممکن جزو ذات دولتهای سرمایه داریست که با اعمال زور و فشار و تفنگ و تهدید سرکوب، منافع سرمایه داری که نمایندگی میکنند را حفظ کنند.

بدرستی حاکمان و مدافعان سرمایه آگاهند که تضاد کار و رنج و زحمت با سرمایه اشتهای ناپذیر است و میدانند که اگر طبقه رنج و کارگر سازمان یافته عمل کند با دیگر جنبش های اجتماعی پیوند خورده و در نهایت ماشین سیستم سرکوب سرمایه را در هم خواهد کوبید، این حرکت انقلابی کارگری را در سایر کشورها شاهد بودن و از تجربیات تاریخی درس گرفته اند تنها راه کنترل این نیروی عظیم کار و تولید سرمایه فقط سرکوب وحشیانه با تمام خشونت است که چرخ انقلاب را کندتر کرده یا برای مدتی عقب خواهد انداخت، این خصلت وجودی سیستم سرمایه است که نهادینه شده و انتظار دیگری هم نیست، ولی باید به دنبال راه حل اصولی گشت که چگونه این سیستم را به عقب نشینی واداشت.

گزارشگران: فعالین کارگری همیشه خود و خانواده هایشان در خطر دستگیری و زندان و شکنجه، تهدید و آزار بوده اند. دفاع از حقوق هم قطاران تحت ستم در جمهور اسلامی یعنی هزینه سنگین دادن و در این شرایط برخی از آنها همانند شاهرخ زمانی و کورش بخشنده و محمد جراحی به اشکال متفاوت بقتل رسیدند. امروزه نیز علیرغم آزادی محمود صالحی اما هنوز رضا شهابی در خطر جدی است. علت زوم شدن مسئولان جمهوری اسلامی بر آنها چیست؟

احسان ثابت: طوریکه بدرستی اشاره گردید فعالین کارگری در دفاع از خود و هم طبقه های خود همیشه در خطر دستگیری و شکنجه و تهدید قرار دارند.

علت اساسی متمرکز شدن مسئولان جمهوری اسلامی به این عزیزان از نظر من ترس و وحشت جمهوری اسلامی از توان و آگاهی سیاسی طبقاتی این پیشروان طبقه کارگر ایران است که قادرند سندیگاهها و تشکلهای مستقل کارگری را

ایجاد کرده و در جهت سراسری کردن تشکلهای و سازماندهی جنبش پراکنده کارگری در کارخانجات و مراکز تولیدی کوچک و بزرگ در دفاع از حقوق کارگران بشکل سازمان یافته عمل کردن و صفوف منظم اعتراضات و اعتصابات و مطالبات طبقاتی را متشکل در برابر تبعیض و نابرابری سرمایه داری جمهوری اسلامی قرار داده و کلیه تجربیات گرانبهای خود را به کارگران انتقال داده و بعنوان سازماندهندگان پیشرو طبقه کارگر این طبقه چند میلیونی را در جهت دریافت حقوق حقه خود بحرکت درآوردند.

از اینروست که طبق خصلت سرکوبگرانه خود بدستور صاحبان سرمایه باید بروی پیشروان تاثیرگذار طبقه کارگر متمرکز شوند تا بخشی از کارگران را ترسانده و جنبش بخشی دیگر را به انحراف کشانده و به پراکندگی جنبش دامن زده و از طریق سرکوب وحشیانه ، از تشکل و سراسری شدن جنبش جلوگیری کرده و حرکات کارگران بدون رهبری را بهتر کنترل کنند.

گزارشگران: تاریخچه جنبش کارگری پیوسته با مقوله ای بنام فرقه گرایی روبرو بوده است. از سوی رهبران فکری سوسیالیسم هم مذمت و سرزنش شده و مقابله با آن ضروری ارزیابی شده است. ارجحیت دادن منافع و تمایلات گروهی، سازمانی و حزبی بر منافع کل طبقه کارگر نمودی از این انحراف بوده است. آیا امروزه و در ارتباطات با جنبش کارگری در کشورمان حضور آن را محسوس میدانید؟

احسان ثابت: جنبش کارگری نه تنها در ایران بلکه در سطح جهان همیشه با مقوله فرقه گرایی و سکتاریسم سازمانی و حزبی و سندیکایی روبرو بوده و هست ، حتی در مواردی نمایندگان کارفرمایان یا نمایندگان سرمایه بعنوان مختلف یا در سندیکاها نفوذ کرده یا رهبران آنان را میخرند و کل جنبش را به انحراف یا به سازش می کشانند که نمونه ها بسیارند .

در رابطه با جنبش کارگری ایران باید بگویم متأسفانه فرقه گرایی وجود داشته و دارد . یکی از دلایل مختلفی که تشکل سراسری در ایران شکل نگرفت همان فرقه گرایی حاکم در اختلال نظرهایی که وجود داشته بوده عده ای موافق ایجاد تشکل سراسری بودند و عده ای معتقد بودند تشکل های محلی تشکیل بشه بعد این تشکلهای محلی شهری و استانی ان تشکل بزرگ و سراسری را تشکیل بدهند ، انهم به سلیقه فرقه خاصی، متأسفانه فرهنگ کار اشتراکی بر اساس منافع جمعی که بتوانیم برسر اشتراکات فراوانی که داریم کار کنیم و بر سر اختلاف نظرها هم ، دیالوگ سازنده برقرار کنیم جا نیفتاده و این کلید یک کار دمکراتیک هست که منافع مشترک دارند .

عامل دیگر احزاب و سازمانهایی که متأسفانه خود تکه تکه شدند و نیاز به بازنگری و سازماندهی خود دارند . با بینش سکتاریسم نه تنها به سازماندهی کارگران کمکی نکردن بلکه بعضی از انها مثل حزب کمونیست کارگری ایران تلاش میکنند جنبش کارگری را به دنبال خود بکشند و زیر چتر خود بعنوان حزب طبقه کارگر ایران بیاورند. به اعتقاد من کارگران ایران در شکل گیری پلاتفرم این حزب هیچ نقشی نداشته ، لذا عمل اینان همان فرقه گرایی را دامن میزنند که شاهدش هستیم تا بتوانند از این طریق حزب را نجات بدهند به جای نجات طبقه کارگر.

من معتقدم اگر سازمانها و احزاب سیاسی ما به همان وظایف خود بدور از منافع و تمایلات سازمانی خود عمل کرده و جنبش کارگری و منافع طبقه کارگر را بدون هیچ دخالتی حمایت کنند و اگر قادرند به رشد آگاهی سیاسی و سازمانیابی این طبقه کمک رسانند ، پیشروان طبقه کارگر با تکیه بر نیروی عظیم کار ، با اشتراک منافع طبقاتی با تاکید بر اشتراکات قادر خواهند بود فرقه گرایی را کاهش داده یا به ان پایان بدهند

فکر میکنم جنبش کارگری ایران به این درجه از رشد آگاهی رسیده که پراکندگی و فرقه گرایی یکی از عوامل اصلی ،

پرداخت این همه هزینه سنگین است. ولذا تجربه مبارزات خود را، چراغ مبارزه آینده قرار بدهند تا اتحاد و همبستگی و تشکل را بوجود آورد.

گزارشگران: از همبستگی همه جا سخنی هست. تقریباً تمامی نهادها و فعالین شناخته شده کارگری در داخل و خارج از کشور از آن و اهمیتش میگویند. اما رد پای فرقه گرایی و مقاومت در برابر آن عربان و پنهان دیده میشود. همبستگی اما کمتر ملموس است. هنوز یک نمایش در دفاع از صفوف میلیونی کارگران ایران که انفجار رسانه ای در خارج از کشور در پی داشته باشد، دیده نشده است. علت را در چه می بینید؟

احسان ثابت: پاسخ سوال کلیدی و مهمتان را باید از پراکندگی درد اوری که بین خود رسانه های خارج کشور که تعدادشان هم بیشمارند، و همگی هم خود را اپوزیسیون رژیم میدانند، با تمام ازادیها و امکاناتیکه دارند و می توانند نقش تاثیر گذاری بعنوان صدای جنبش کارگری ایفا کنند، باید در نوع نگرش سکتاریسم و فرقه گرایی جستجو کرد. که خود ریشه در اختلاف اندیشه های سیاسی _ سلیقه ای _ و نوع برخورد خصمانه و غیرمسئولانه با یکدیگر دارد. کمالینکه داشتن اختلاف نظر بسیار هم خوب است. ولی نداشتن مهارت لازمه برخورد سالم و سازنده و دموکراتیک که بتواند رسانه ها را حول محور مشترکی جمع کرده، همبستگی داشته و قادر باشند برسر اشتراکات با هم کار کنند. بعنوان مثال حداقل اشتراکی که رسانه های خارج کشور و جنبش کارگری دارد جمهوری اسلامی سرمایه داریست. بدون ریشه یابی و حل اختلافات اساسی و مسئولانه به نمایش بزرگ رسانه ای همبسته و هماهنگ و مسئولانه در دفاع از صفوف میلیونی کارگران که بیش از پنج برابر زیر خط فقر زندگی میکنند قادر نخواهند بود با تمام زحماتی که میکشند و گاهی برنامه های خوبی هم تهیه میکنند.

گزارشگران: پیشنهاد شما برای گذر از موانع همبستگی صفوف حامیان کارگران کشورمان چیست؟

احسان ثابت: من معتقدم عواملی که می تواند کمک کند از موانع همبستگی حامیان کارگران ایران گذر کرد، شناخت خود موانع و اهمیت همبستگی هست. که در جنبش کارگری وجود دارد از قبیل صنفی گرایی بخشی از فعالین طبقه کارگر. نبود اتحادیه های کارگری که بتوانند با آموزش اصولی کارگران، پیشگامان اتحادیه های کارگری قادر باشند جنبش کارگری را با فعالیت صنفی - سیاسی و همبسته به تشکیل حزب یا تشکل سیاسی سراسری طبقه کارگر سوق دهند.

با توجه به تجربه تاریخی جنبش کارگری ایران که در کارنامه درخشان خود دارد. فدراسیون سراسری از ۱۲۸۳ تا ۱۳۳۳ ثبت تاریخی شده است. و جنبش کارگری ایران با تدوین مترقی ترین قانون کار در خاورمیانه در سال ۱۳۲۵ از دستاوردهای مهمی است که با همبستگی سراسری حاصل شد.

با تشکر بسیار و آروزی موفقیت برای کارگران کشورمان

گزارشگران

۲۰۱۷/۱۲/۱۲